

А.С. ЗАРИШНЯКУ — 70

Відомому вченому в галузі агрохімії, доктору сільськогосподарських наук, професору, академіку НААН Анатолію Семеновичу Заришняку виповнилося 70 років.

Народився Анатолій Семенович 29 грудня 1955 р. у с. Коболчині Сокирянського р-ну Чернівецької обл. Вищу освіту він здобув в Українській ордену Трудового Червоного Прапора сільськогосподарській академії (нині — Національний університет біоресурсів і природокористування України).

Трудова й наукова діяльність А.С. Заришняка пов'язана з Інститутом цукрових буряків УААН (нині — Інститут біоенергетичних культур і цукрових буряків НААН) — тут він працював інженером-аналітиком, був аспірантом, молодшим та старшим науковим співробітником, докторантом (1982–1996), обіймав посаду завідувача лабораторії агрохімії (1996–2008).

Із 2008 по 2011 р. Анатолій Семенович працював академіком-секретарем Відділення землеробства, меліорації та агроєкології НААН, із 2011 р. — головним вченим секретарем НААН. А.С. Заришняк у 2014–2019 рр. займав

посаду віцепрезидента — головного вченого секретаря НААН, а з 2014 р. — обіймає посаду віцепрезидента НААН.

У 1989 р. А.С. Заришняк захистив кандидатську дисертацію, у 1996 р. — докторську дисертацію. В 1994 р. йому присвоєно вчене звання старшого наукового співробітника, у 2005 р. — професора за спеціальністю агрохімія.

У 2007 р. Анатолія Семеновича було обрано членом-кореспондентом УААН за спеціальністю агроєкологія, а у 2010 р. — дійсним членом (академіком) НААН за спеціальністю агрохімія.

А.С. Заришняк відомий насамперед своїми працями в галузі агрохімії. Зокрема, він займався вивченням і теоретичним обґрунтуванням процесів між ґрунтом і рослиною за систематичного та тривалого застосування добрив, визначенням взаємовпливів у ланці ґрунт — добриво — рослина — людина. Саме А.С. Заришняк започаткував комплексний підхід до вдосконалення методик оцінювання сучасного агроєкологічного стану земель сільськогосподарського призначення, запропонував теоретичні та практичні основи високопродуктивного землеробства в сучас-

них умовах господарювання, біологічні й агроекологічні принципи формування сівозмін, системи управління родючістю ґрунтів. Слід згадати і про розроблення Анатолієм Семеновичем сортової агротехніки вирощування буряків цукрових, зокрема встановлення параметрів реакції рослин на умови їх мінерального живлення, та про започаткований ним новий для України напрям — поєднання макро- й мікродобрих у передпосівній обробці насіння та позакореновому використанні їх на культурі буряків цукрових. Особливу увагу вченим було приділено створенню комплексних добрив з оптимальним співвідношенням основних макро- й мікроелементів.

Чільне місце в науковому доробку А.С. Заришняка останніх років посідають праці, присвячені методологічним і практичним питанням моніторингу земельних, водних та біологічних ресурсів агросфери, обґрунтуванню моделей сталого функціонування і використання ґрунтів, розробленню адаптованих систем землеробства. Значна увага в працях вченого приділяється комплексному підходу до систем удобрення сільськогосподарських культур з урахуванням наслідків земельної реформи та матеріально-технічного й фінансового забезпечення в умовах воєнного стану з метою створення сприятливих передумов для виробництва дешевої, конкурентоспроможної та чистої продукції рослинництва.

А.С. Заришняк — член секції агропромислового комплексу Комітету з Державних премій у галузі науки і техніки, член науково-технічної ради НАН України, співголова Міжвідомчої ради НАН України та Національної академії аграрних наук України з проблем агропромислового комплексу України. Він є членом комісій Міністерства освіти і науки України: з конкурсного відбору кандидатів на одержання державних стипендій для видатних діячів науки і техніки; з Державної атестації наукових установ; з оцінювання діяльності науково-дослідних установ, що претен-

дують на включення до Державного реєстру наукових установ, яким надається підтримка держави; з питання наукових об'єктів, що становлять національне надбання.

Також він є членом редакційних колегій журналів «Вісник аграрної науки» й «Agricultural science and practice».

Анатолій Семенович підготував до захисту 12 кандидатів і 2 докторів сільськогосподарських наук.

Результати своїх наукових досліджень учений виклав у 181 науковій праці, серед яких 8 книг. Він брав участь у підготовці 8 національних стандартів України, має 26 авторських свідоцтв і патентів на винаходи.

За плідну працю та наукові дослідження А.С. Заришняк отримав чимало державних і відомчих нагород, найвищі серед яких — орден «За заслуги» III ступеня (2016) та низка Почесних грамот — УААН (2005), Верховної Ради України (2015), Комітету з питань аграрної політики та земельних відносин Верховної Ради України (2018), Кабінету Міністрів України (2020), а також Подяка Комітету з Державних премій України в галузі науки і техніки (2019), Подяка Голови Верховної Ради України (2024). Вчений є лауреатом Державної премії України в галузі науки і техніки (2014), Премії НААН «За видатні досягнення в аграрній науці» (2016), Премії Кабінету Міністрів України за розроблення і впровадження інноваційних технологій (2018). Анатолію Семеновичу присвоєно почесне звання «Заслуженого діяча науки і техніки України» (2012). Його нагороджено дипломом переможця Конкурсу «Винахід року» в номінації «Кращий винахід року в галузі технологій агропромислового комплексу» (2014).

Щиро вітаємо Анатолія Семеновича з ювілеєм і бажаємо йому міцного здоров'я, довголіття та нових творчих здобутків на ниві аграрної науки.

Президія Національної академії аграрних наук України